

INHOUD CONTENT

CREDITS 02

HET VERHAAL VAN DE NIBELUNGEN
THE STORY OF THE NIBELUNGEN 03

DE NIBELUNGEN SAGE 08

DE ONDERGANG VAN EEN HELDENEPOS
XXXX 12

EEN WAGEN VOOR HET VOLK
10

OVER DE ARTIESTEN
03

HOLLAND FESTIVAL 2015 19

WORD VRIEND
BECOME A FRIEND 22

COLOFON
COLOPHON 24

INFO

WO 10.6, DO 11.6
WED 10.6, THU 11.6

aanvang starting time
20:30 8:30 pm

locatie venue
Stadsschouwburg Amsterdam, Grote Zaal

duur running time
2 uur 10 minuten, geen pauze
2 hours 10 minutes, no interval

taal language
Duits met Nederlandse boventiteling
German with Dutch surtitles

inleiding introduction
door by Florian Hellwig
19:45 7:45 pm
met with
Jens Hillje (dramaturg & co-director)

CREDITS

naar after

Die Nibelungen van by Friedrich Hebbel

regie direction

Sebastian Nübling

met with

Mehmet Ateşçi (Giselher)

Nora Abdel-Maksoud (Etzel)

Cynthia Micas (Werbel)

Tim Porath (Gunther)

Taner Şahintürk (Siegfried)

Dimitrij Schaad (Hagen von Tronje)

Falilou Seck (Rüdeger)

Aram Tafreshian (Gerenot)

Sesede Terziyan (Kriemhild)

Till Wonka (Brunhild)

Sarah Böcker, Fée Mühlemann
(Das Kind)

decor & kostuums set & costumes

Eva-Maria Bauer

muziek music

Lars Wittershagen

licht light

Jan Langebartels

dramaturgie dramaturgy

Jens Hillje

productie production

Maxim Gorki Theater

première p remiere

Berlijn, 23 oktober 2014

HET VERHAAL VAN DE NIBELUNGEN

door Lonneke Kok

Rond de Nibelungen doen talloze verhalen de ronde, alle met hun oorsprong in de oud-Germaanse mythologie van de vijfde en zesde eeuw. De heldensage ging destijds van mond tot mond. Deels was ze gebaseerd op historische gebeurtenissen, deels op mythologische verzinsels. Het is het verhaal rond de legendarische Nibelungenschat, die in handen komt van de held Siegfried maar bepaald geen geluk brengt; ze zet een jarenlange keten van haat, nijd, wraak, strijd en moord in gang. In de dertiende eeuw werd het verhaal op rijm gezet in het *Nibelungenlied*. In 1861 gebruikte Friedrich Hebbel het verhaal voor zijn treurspel *Die Nibelungen* (waarop Sebastian Nübling zich baseert voor zijn encenering). Bekender werd het verhaal door de bewerkingen van Richard Wagner (de operacyclus *Der Ring des Nibelungen*, 1853-1874) en J.R.R. Tolkien (de romantrilogie *The Lord of the Rings*, 1937-1949). In de toneelversie van Hebbel deelde hij het verhaal op in drie delen.

De geharde Siegfried

Op een verveelde paaszonndag aan het hof van de Bourgondiërs luistert koning Gunther naar een lied van de hofmuzikant, speelman Volkel, die zingt over de mooie, onbereikbare Brunhild. Op haar heeft Gunther zijn zinnen gezet.

Op dat moment arriveert de held Siegfried aan het hof. Hij is jong, vol dadendrang, berensterk en wil zich met iedereen meten die hij op zijn pad tegenkomt. Het komt tot een gevecht met stenen, waarin Siegfried Gunther en zijn broers

THE STORY OF THE NIBELUNGEN

by Lonneke Kok

There are countless versions of the story of the Nibelungen, all of them originating in old-German mythology from the 5th and 6th centuries. At that time, this heroic saga was passed from mouth to mouth. Partly based on historical fact, partly on mythological fiction, it is the story of the legendary Nibelungen treasure, which ends up in the hands of the hero Siegfried – but brings anything but luck, setting off a chain of hate, envy, revenge, conflict and murder that goes on for years.

In the 13th century, the saga was put into rhymed stanzas in the *Nibelungenlied*. In 1861, Friedrich Hebbel used the story for his tragedy *Die Nibelungen* (on which Sebastian Nübling's version is based). The story became more well-known through its adaptations by Richard Wagner (the opera cycle *Der Ring des Nibelungen*, 1853-1874) and J.R.R. Tolkien (the trilogy of novels *The Lord of the Rings*, 1937-1949). In Hebbel's version for theatre, the story is divided into three parts.

The impregnable Siegfried

On a blasé Easter Sunday at the court of the Burgundians, King Gunther listens to a song that the court musician, the minstrel Volkel, is singing about the beautiful but unattainable Brunhild. Gunther has set his sights on her.

At that moment, the hero Siegfried arrives at the court. He is young, impetuous, strong as a bear and wants to measure up to everybody he meets. This leads to a competition with stones, in which Siegfried defeats Gunther and Gunther's

Gernot en Giselher verslaat. Als hij Gunt- hers zus Kriemhild ziet, wordt Siegfried op slag verliefd.

Na de strijd vertelt Siegfried over zijn hel- dedaden: dat hij een draak doodde en de schat der Nibelungen – het Rijngoud, het zwaard Balmung, de camouflagehelm – in handen kreeg. Een bad in het dra- kenbloed heeft zijn huid onverwondbaar gemaakt en gaf hem het vermogen de taal van de vogels te verstaan. De vogels voerden hem naar IJsland, waar hij onge- merkt de mooie Brunhild heeft bespied. Gunther besluit de zaken in zijn eigen voordeel te draaien. Hij vraagt Siegfried hem te helpen Brunhild tot zijn vrouw te maken; in ruil zal hij hem niet beletten met zijn zus Kriemhild te trouwen. Gun- ther, zijn broer Gernot, zijn oom Hagen von Tronje en Siegfried gaan op weg naar IJsland, waar Brunhild woont.

De dood van Siegfried

Op IJsland woont de strijdlustige Brunhild, omgeven door hekken. Niemand kan het eiland verlaten zonder haar eerst te ver- slaan. Omdat Gunther daarvoor niet de nodige kracht bezit, neemt Siegfried zijn plaats in, onherkenbaar door zijn camou- flagehelm. Brunhild, die de verwisseling niet opmerkt, moet zich gewonnen geven aan Gunther.

Siegfried haast zich vooruit naar Worms om de aankomst van Brunhild aan te kondigen. Daar ziet hij Kriemhild weer en maakt kennis met haar moeder. Maar als Brunhild aankomt in Worms blijkt ze niet bereid zich aan te passen aan het hof. En er is nog een probleem: Gunther kan niet voldoen aan zijn plichten in het echtelijk bed. Siegfried moet hem nog een keer te hulp komen; met zijn camouflagehelm maakt hij Brunhild het hof. Daarbij krijgt Siegfried Brunhilds gordel in handen, die bij Kriemhild belandt. Argwanend vraagt

brothers Gernot and Giselher. When Sieg- fried sees Kriemhild, he instantly falls in love with her.

After the competition, Siegfried tells about his heroic deeds, how he slayed a dragon and obtained the treasure of the Nibelungen – the Rhinegold, the sword Balmung and the helmet of invisibility. Bathing in the blood of the dragon has made his skin impregnable and given him the ability to understand the language of birds. The birds guided him to Iceland, where, unnoticed, he spied on the beauti- ful Brunhild.

Gunther decides to turn things to his own advantage. He asks Siegfried to help him make Brunhild his wife; in exchange, Gunther will not stand in the way of Siegfried's marrying his sister Kriemhild. Gunther, his brother Gernot, his uncle Hagen von Tronje and Siegfried accord- ingly head off for Iceland, where Brunhild lives.

The death of Siegfried

The bellicose Brunhild lives on Iceland sur- rounded by barricades. No one can leave the island without vanquishing her first. Because Gunther is not strong enough to do this, Siegfried takes his place, unrecog- nizable beneath his helmet of invisibility. Brunhild, who is not aware that they ex- changed places, must admit defeat to Gunther.

Siegfried speeds ahead to Worms to an- nounce Brunhild's arrival. There he sees Kriemhild again and meets her mother. But once Brunhild arrives in Worms, it turns out that she is not prepared to ac- cept life at the court. And there is another problem. Gunther cannot fulfil his mari- tal duties in bed. Again Siegfried has to come to his rescue. Wearing his helmet of invisibility, he turns his attentions to Brun- hild. In so doing, Siegfried acquires Brun-